

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

1 март 1983 година*

„Неизпълнение на задължение - неприлагане на Първата директива на
Съвета за кредитните институции”

По дело 301/81

Комисия на Европейските общности, за която се явява нейният правен съветник г-н Antonino Abate, в качеството на представител, подпомаган от г-н Hendrik van Lier, член на нейната правна служба, със съдебен адрес при г-н Oreste Montalto, член на правната служба на Комисията, сграда Jean Monnet, Kirchberg, Люксембург,

ищец,

срещу

Кралство Белгия, за което се явява министърът на външните отношения, с представител г-н Robert Hoebaer, директор в Министерство на външните работи, външната търговия и сътрудничеството с развиващите се страни, подпомаган от г-н R. Geudens, conseiller (съветник) в Министерство на финансите, и г-н J. Le Brun, conseiller в Банковата комисия, със съдебен адрес в посолство на Белгия в Люксембург, 4 rue des Girondins, Résidence Champagne,

ответник,

с предмет установяване на неизпълнение от Кралство Белгия на едно от задълженията му по Договора за ЕИО като не е въвело в сила в предписания период разпоредбите, необходими за съобразяване с Директива 77/780/ЕИО на Съвета от 12 декември 1977 г. за съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (ОВ L 322, стр. 30),

СЪДЪТ,

в състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н P. Pescatore, г-н A. O'Keefe и г-н U. Everling, председатели на състав, г-н Mackenzie Smart, г-н G. Bosco и г-н Y. Galmot, съдии,

генерален адвокат: г-жа S. Rozès,

секретар: J. A. Rompre, заместник-секретар,

постанови настоящото

Решение

* Език на производството: френски.

1. С искова молба, подадена в секретариата на Съда на 30 ноември 1981 г., Комисията на Европейските общности е предявила по силата на член 169 от Договора за ЕИО иск за установяване на неизпълнение от Кралство Белгия на задълженията си по член 189, алинея 3 от Договора като не е приело в рамките на предписания период разпоредбите, необходими за съобразяване с Директива 77/780/ЕИО на Съвета от 12 декември 1977 г. за съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (ОВ L 322, стр. 30).

2. Това дело трябва да бъде разгледано в светлината на историята на самата директива и събитията, които са предхождали началото на иска за установяване на неизпълнение на задължения.

3. Директива 77/780 на Съвета представлява първият етап от установяването на хармонизация на банковите структури и техния контрол. Целта на тази хармонизация е да позволи постепенното постигане на свободата на установяване за кредитните институции и либерализацията на банковите услуги. В това отношение директивата въвежда определени минимални условия за одобрение на кредитните институции, които всички държави-членки трябва да спазват. Тя цели по-специално, за да се улесни предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции, да намали полето на дискреционна преценка, с което разполагат някои контролни органи по отношение одобрението на кредитните институции.

4. По силата на член 14, алинея 1 от Директивата държавите-членки трябва да въведат в сила мерките, необходими за съобразяване с нея в срок от 24 месеца от нотификацията им, срок, който в настоящия случай е изтекъл на 15 декември 1979 г. В следствие на тази директива в Белгия е бил изготвен проектозакон, който обаче все още не е внесен в белгийския парламент към момента на предявяването на иска за установяване на неизпълнение от Комисията.

5. В своя защита, белгийското правителство подчертава първо важността на трудностите както от технически, така и от институционален и политически характер, които обяснявали че, въпреки положените от него усилия, все още проектозаконът, който осигурява транспонирането на директивата в националното право, не е бил представен пред парламента. Освен това са възникнали специални проблеми поради факта, че е било решено съществуването на директивата да бъде използвано за преработване на белгийското банково законодателство във връзка с всичките кредитни институции.

6. Тези обстоятелства, ако могат да обяснят трудностите при прилагането на директивата, не премахват неизпълнението на задължение, за което е възражението срещу Кралство Белгия. Съгласно постоянната съдебна практика на Съда, една държава-членка не може да се позовава на разпоредби, практики или положения от своя вътрешен правен ред, за да оправдае неизпълнението на задълженията, които произтичат от директивите на Общността.

7. От друга страна белгийското правителство смята, че както мотивираното становище, така и исковата молба на Комисията са недостатъчно обосновани, доколкото те не се позовават на трудностите, свързани с прилагането на

директивата, нито пък на каквото и да е бездействие или противопоставяне от страна на белгийската държава по отношение на нейното прилагане. Освен това, срокът, определен от мотивираното становище е бил недостатъчен.

8. В това отношение трябва да се отбележи, че допустимостта на едно дело, основано на член 169 от Договора, зависи само от обективно констатиране на неизпълнение на задължение, а не от доказване на каквото и да е бездействие или противопоставяне от страна на засегнатата държава-членка. Както Съдът вече е постановил, становището, посочено в член 169 трябва да се счита като надлежно мотивирано, когато съдържа, както в случая, последователно изложение на мотивите, които са довели Комисията до убеждението, че заинтересованата държава не е изпълнила едно от задълженията се по Договора. В това отношение, не е било нужно Комисията да се позовава на евентуални трудности, свързани с прилагането на Директивата в засегнатата държава-членка.

9. Накрая, Директивата дава на държавите-членки срок от 24 месеца за приемането на мерки за прилагане. Срокът от 2 месеца на мотивираното становище представлява в това отношение само допълнителен срок, в който държавата-членка е подканена да прекрати неизпълнението на задължение, в което е обвинена. В допълнение, Комисията е чакала почти 2 години след изпращането на мотивираното становище, за да сезира Съда. Следователно е безсмислено Кралство Белгия да оспорва при тези обстоятелства срока от 2 месеца на мотивираното становище.

10. Също така белгийското правителство твърди, че искът е неоснователен, тъй като срока от 24 месеца, предвиден за прилагането на Директивата е очевидно недостатъчен. Директива 77/780 на Съвета повдига също проблеми, свързани с тълкуването по отношение на самата същност на задълженията, които включва за държавите-членки и по отношение на пряко приложимия характер на някои разпоредби.

11. В това отношение трябва да се обърне внимание на факта, че правителствата на държавите-членки участват в подготвителните работи по директивите и следователно трябва да са в положение да подготвят в рамките на определения срок законодателните разпоредби, необходими за тяхното прилагане. Ако обаче, срокът за прилагането на директива се окаже твърде кратък, единственият начин, съвместим с правото на Общността се състои, за заинтересованите държави-членки, в предприемането на подходящите инициативи в рамките на Общността, с цел да се постигне необходимото удължаване на срока от страна на компетентната институция на Общността.

12. Що се отнася до трудностите при тълкуването на директивата, те не може да са такива, че да оправдаят надвишаването от страна на белгийското правителство на сроковете, приети от него, въпреки че от друга страна е имало други средства, които са му позволявали да определи обхвата на своите задължения.

13. Освен това, дори някои разпоредби на Директивата да са пряко приложими, това не освобождава белгийската държава от нейното задължение да изпълни Директивата чрез приемането на вътрешни разпоредби. Всъщност, както Съдът вече е отбелязал в Решението от 6 май 1980 г. (по дело Комисия/ Белгия, 102/79,

Recueil, стр. 1487), правото на засегнатите лица да се позовават юридически на директива срещу неявила се държава-членка, представлява минимална гаранция, произтичаща от обвързващия характер на задължението, наложено на държавите-членки от действието на директивите по силата на член 189, алинея 3 и не може да оправдае държава-членка, за да се освободи от предприемането своевременно на мерки за прилагане, съответстващи на предмета на всяка директива.

14. В своята писмена защита, белгийското правителство накрая отбелязва, че изискванията на Директивата вече са изпълнени от национални законодателни разпоредби в точния смисъл на думата или от административни правила от общ характер, които са получили достатъчно публичност. В писмената си дублика, белгийското правителство заявява, че тези разпоредби не могат да бъдат разглеждани просто като административни практики, тъй като всъщност са административни правила. Едва след искане, отправено до него от страна на Съда, белгийското правителство е подало на 11 октомври 1982 г. в секретариата на Съда, документ, към който са приложени различни национални разпоредби, които според него, гарантират изпълнението на Директивата в белгийското право.

15. Уместно е обаче да се отбележи в това отношение, че белгийското правителство е изложило това правно основание само по време на съдебното производство, докато през цялата досъдебна процедура, се е ограничило до заявление, че за целите на транспонирането на съответната директива, закон за транспонирането на директивата е бил в процес на подготовка.

16. Трябва да се установи, че този начин на действие не е съобразен със задължението, което член 14, параграф 1 от Директива 77/780 налага на държавите-членки, и което се състои в незабавно предоставяне на Комисията на цялата необходима информация за мерките, които са предприели, за да изпълнят Директивата.

17. Искът обаче, предявен от Комисията цели само установяване на неизпълнение от Кралство Белгия на задълженията по Договора за ЕИО, „като не е въвело в сила, в предписаните срокове, разпоредбите необходими за съобразяване с Директива 77/780/ЕИО на Съвета” и не е засегнало следователно задължението за предоставяне на информация, което произтича от член 14 от тази директива. Следователно в тези граници трябва да се отговори на правното основание на белгийското правителство.

18. Това правно основание трябва обаче да бъде отхвърлено. Тук могат да бъдат дадени като пример различни очевидни нарушения на директивата. На първо място става ясно, че различни задължения за нотифициране на решенията, взети от белгийските контролни органи, наложени, *inter alia*, от членове 3.7, 8.5 и 9.2 от Директивата, не са формуирани от никой действащ текст.

19. По отношение на изпълнението на задължението за компетентните органи на държавите-членки да си предоставят всяка информация, която може да улесни контрола на кредитните институции (член 7 от Директивата), Кралство Белгия твърди, че това задължение е предвидено от член 40 от Кралско постановление № 185 от 9 юли 1935 г. Вярно е, че този член освобождава членовете на банковата комисия и одиторите от задължението за професионална тайна, което ги обвързва,

когато предават информация на чуждестранен контролен орган, но не съдържа никакво задължение за белгийските власти да сътрудничат с органите на други държави-членки.

20. От друга страна, документът, предоставен от белгийското правителство не упоменава никаква разпоредба за прилагане на член 5 от Директивата, свързана с правото на клоновете на кредитните институции да използват същото име, което използват в държавата-членка, където се намира тяхното седалище. Накрая, някои разпоредби относно оттеглянето на одобрението (член 8) нямат никакъв еквивалент в белгийското право. Това се отнася до срока от 12 месеца, който е предвиден, за да могат органите да оттеглят одобрението в случай на бездействие на институцията.

21. Следователно трябва да се констатира, че като не е приело в предписания срок разпоредбите, необходими за съобразяване с Директива 77/780 на Съвета от 12 декември 1977 г., Кралство Белгия не е изпълнило своите задължения по Договора.

По съдебните разноски

22. Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, изгубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски.

23. След като ответникът е загубил делото, той трябва да бъде осъден да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Като не е приело в предписания срок разпоредбите, необходими за съобразяване с Директива 77/780/ЕИО на Съвета от 12 декември 1977 г. за съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции (ОВ L 322, стр. 30), Кралство Белгия не е изпълнило своите задължения по Договора.

2. Ответникът се осъжда да заплати съдебните разноски.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 1 март 1983 година.

Подписи